

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Anartria i dyzartria
Wydział	Wydział Nauk Społecznych i Filologii
Kierunek	Pedagogika
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	studia drugiego stopnia
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	1
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	15 godz.
Cykl dydaktyczny	2022/2023 zimowy
Semestr studiów	4
Rok studiów	2
Profil kształcenia	praktyczny
Rok realizacji	2023/2024
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	prof. dr hab. Jolanta Zielińska (e-mail: jzielinska@uafm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład
4	15 godz. 1 ECTS

2. Cele przedmiotu

C1	Studenci zaznajomieni zostaną z problematyką dyzartrii/anartrii jako zaburzeń komunikacji językowej z terminem, przedmiotem zainteresowań, problemami z klasyfikacją, celami i zadaniami. Uzyskają wiedzę na temat metod i narzędzi diagnostycznych oraz procedur postępowania terapeutycznego możliwych do zastosowania w pracy nad rozwojem mowy osób z dyzartrią/anartrią, ze szczególnym uwzględnieniem wczesnej interwencji logopedycznej oraz komunikacji alternatywnej. Studenci nabywać będą umiejętności praktycznego korzystania z prezentowanych na zajęciach metod i narzędzi diagnostyczno-terapeutycznych możliwych do zastosowania w przyszłości w pracy logopedycznej. Wyposażeni zostaną w umiejętność przeprowadzania diagnozy ww. zaburzeń, programowania i realizowania terapii logopedycznej. Studenci zostaną wyposażeni w kompetencje społeczne umożliwiające im współpracę w interdyscyplinarnych grupach z innymi specjalistami.
-----------	---

3. Wymagania wstępne

1. Wiedza i umiejętności nabyte podczas uczestnictwa w zajęciach z przedmiotu Emisja głosu.
2. Wiedza na temat typologii zaburzeń mowy.
3. Orientacja w metodach i formach diagnozy oraz terapii logopedycznej ze szczególnym uwzględnieniem wczesnej interwencji logopedycznej.

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Ma uporządkowaną i poszerzoną wiedzę na temat dyzartrii i anartrii jako zaburzeń komunikacji językowej w aspekcie logopedycznym, neurolingwistycznym i neuropsychologicznym.	EUK7_W10, EUK7_W11
W2	Wiedza: Zna szczegółowo różne rodzaje dyzartrii i anartrii, co pozwala dostrzegać różnice i podobieństwa między nimi oraz ma wiedzę dotyczącą rozwoju mowy osób z dyzartrią/anartrią.	EUK7_W10, EUK7_W11
W3	Wiedza: Posiada pogłębioną wiedzę o metodach i narzędziach diagnostycznych oraz procedurach postępowania terapeutycznego możliwych do zastosowania w pracy nad rozwojem mowy osób z dyzartrią/anartrią, ze szczególnym uwzględnieniem wczesnej interwencji logopedycznej oraz komunikacji alternatywnej.	EUK7_W1, EUK7_W10, EUK7_W11
W4	Wiedza: Jest zaznajomiony i rozumie złożoność specyfiki rozwoju mowy, charakter zaburzeń oraz stosowane metody stymulacji logopedycznej mowy dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym.	EUK7_W10, EUK7_W11, EUK7_W8
W5	Wiedza: Ma pogłębioną wiedzę o zakresie i rodzaju pomocy, której udziela logopeda osobom z dyzartrią/anartrią.	EUK7_W10, EUK7_W11, EUK7_W8
U1	Umiejętności: Posiada uporządkowane i poszerzone umiejętności praktycznego korzystania z metod i narzędzi diagnostyczno-terapeutycznych możliwych do zastosowania w pracy logopedycznej z osobami z dyzartrią i anartrią.	EUK7_U10, EUK7_U7, EUK7_U9

5. Treści programowe

Wykład (15 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 4)
Wyk1	Mioelastyczno-aerodynamiczna teoria tworzenia głosu. Nerwy obwodowe a ich funkcje dla mowy. Dysartria – znaczenie terminu (definicje medyczne i logopedyczne). Dyzartria, anartria problemy terminologiczne i klasyfikacje. Etiologia, patomechanizm i symptomatologia zaburzeń dysartrycznych; klasyfikacja objawowa F. Darleya. Charakterystyka różnych typów zaburzeń dysartrycznych (dyzartria korowa, dysartria rzekomoopuszkowa, dysartria opuszkowa itp.) Logopedyczna diagnoza dyzartrii (ocena artykulacji, prozodii, fonacji, oddychania i motoryki narządów mowy, analiza badań specjalistycznych, lekarskich, psychologicznych). Dyzartria i anartria a mózgowie porażenie dziecięce. Eksperymentalna skala dyzartrii jako pomoc w określaniu specyfiki zaburzeń mowy w MPDz). Dyzartria a inne zaburzenia komunikacji. Metody i techniki pracy terapeutycznej z dzieckiem dysartrycznym. Procedury i strategie postępowania logopedycznego w przypadku dyzartrii i anartrii. Organizacja pracy logopedycznej w dyzartrii (ćwiczenia oddechowe, ćwiczenia fonacji, artykulacji i prozodii). Dyzartria a inne zaburzenia mowy. Diagnoza różnicowa. Choroby i uszkodzenia układu nerwowego ze współwystępującymi typami dyzartrii. Dyzartria i anartria w gerontologopedii.

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M6	Dyskusja

M17	Prezentacja multimedialna
M20	Wykłady
M11	Pogadanka

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	15 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
zapoznanie się z literaturą, przygotowanie projektu, Praca własna studenta	10 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	25 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Student uzyskał nie mniej niż % punktów, a nie więcej niż % punktów.

- Przygotowanie i prezentacja na zajęciach w grupach 2, 3 osobowych projektu wg. instrukcji podanej podczas zajęć. Proponowane tematy dotyczą wybranych metod (opartych na mioelastyczno-aerodynamicznej teorii tworzenia głosu, komunikacji alternatywnej, wysokiej technologii) diagnozy i terapii osób (dzieci, dorośli) z dyzartrią/anartrią, z dziecięcym porażeniem mózgowym (należy dokładnie określić rodzaj zaburzenia wg. przyjętej klasyfikacji, objawy, grupę docelową). Ocena projektu w kategoriach: poziom merytoryczny przygotowanego zagadnienia, przyrost wiedzy i umiejętności studentów, ich aktywizacja, poziom prezentacji, nakład pracy własnej i kreatywność członków grupy – maksymalnie 20 punktów.

- Aktywność podczas zajęć - maksymalnie 10 punktów.

Sumarycznie możliwość uzyskania 30 punktów z nich liczony procent na ocenę wg. tabeli.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	Student uzyskał sumarycznie ponad 91% punktów.
Na ocenę 4,5:	Student uzyskał sumarycznie nie mniej niż 81% punktów, a nie więcej niż 90%.
Na ocenę 4:	Student uzyskał sumarycznie nie mniej niż 71% punktów, a nie więcej niż 80%.
Na ocenę 3,5:	Student uzyskał sumarycznie nie mniej niż 61% punktów, a nie więcej niż 70%.
Na ocenę 3:	Student uzyskał sumarycznie nie mniej niż 51% punktów, a nie więcej niż 60%.

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. S. Grabias, J. Panasiuk J., T. Woźniak (red.) (2022) - Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, wydanie II, Lublin: Wydawnictwo UMCS.
2. K. Gustaw, U. Mirecka (2006) - Skala dyzartrii, Lublin: Wydawnictwo Continuo.
3. O. Jauer-Niworowska (2009) - Dyzartria nabyta. Diagnoza logopedyczna i terapia osób dorosłych, Warszawa: Wydawnictwo APS.
4. M. Krukowski, S. Grabias (2022) - Logopedia. Teoria zaburzeń mowy. Lublin: Wydawnictwo UMCS.
5. M. Mirecka (2013) – Dyzartria w mózgowym porażeniu dziecięcym, Lublin: Wydawnictwo UMCS.

Literatura uzupełniająca

1. J. Cieszyńska, M. Korendo (2007) - Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka od noworodka do 6 roku życia, Kraków: Wydawnictwo Edukacyjne.
2. I. Gatkowska (2012) - Diagnoza dyzartrii u dorosłych w neurologii klinicznej, Kraków: Wydawnictwo UJ.

3. M. Grycman, M. Jerzyk, M. Bucyk (2020) - Model aktywny. Komunikacja wspomagająca i alternatywna, Wrocław: Wydawnictwo Poligraf.
4. M. Grycman (2009) - Sprawdź jak się porozumiewam. Ocena efektywności porozumiewania się dzieci niemówiących wraz z propozycjami strategii terapeutycznych. Stowarzyszenie Rehabilitacyjne Centrum Rozwoju Porozumiewania, Kraków: Wydawnictwo i Poligrafia Kurii Prowincjalnej Zakonu Pijarów.
5. O. Jauer-Niworowska, J. Kwasieberska (2009) - Dyzartria. Wskazówki do diagnozy różnicowej poszczególnych typów dyzartrii, Warszawa: Wydawnictwo APS.
6. M. Michalik (2015) - Mózgowe porażenie dziecięce w teorii i praktyce logopedycznej, Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia.
7. Z. Tarkowski (red.) (1999) - Dyzartria. Teoria i praktyka, Lublin: Wydawnictwo Orator.
8. M. Walshe, N. Miller (2022) – Clinical Cases in Dysarthria, Wydawnictwo Taylor & Francis Ltd.

Publikacje prowadzącego

1. J. Zielińska (2021) - „Wspomaganie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością z zastosowaniem osiągnięć neuronauki”, [w:] „Współczesne tendencje w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością” (red.) P. Majewicz, Kraków, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego.
2. J. Zielińska (2018) - Modern technologies in support of the development of children with disabilities - practical solutions, Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Paedagogica, z. 10.
3. J. Zielińska, J. Góral-Półroła, G. Jastrzębowska, Z. Tarkowski (2016) – “Cluttering: specific communication disorder”, Acta Neuropsychologica, Vol. 14, nr 1.
4. J. Zielińska, M. Trystuła, P. Półroła, J. Góral-Półroła, J. D. Kropotov, M. Pąchalska (2015) – „Neuromarkers of anxiety in a patient with suspected schizophrenia and TIA : the effect of individually-tailored neurofeedback” Acta Neuropsychologica, Vol.13, nr 2.

10. Informacje dodatkowe dla studentów

Filmy instruktażowe, terapeutyczne.

Film dokumentalny E. Pięty „Jak motyl”

Film fabularny M. Pieprzycy „Chce się żyć”.

Narzędzia terapeutyczne:

- Dr Neuronowski – firma Harpo

- „Mówik” proteza mowy do komunikacji alternatywnej firmy DICO S.C.

11. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

prof. dr hab. Jolanta Zielińska (e-mail: jzielinska@uafm.edu.pl)